

GEHEIM

Bonur
22
4.60

HOOFDKWARTIER VAN
DE GENERALE STAF.

Sectie G.2.
Bureau P/C.

Ex.nr. 9 van 25 exemplaren.

Nr.: G2/31572 Geh.,
d.d.14.4.1960.

INGEKOMEN
datum: 22.4.60
No: 376/
DOSS: 113 00

ISAM nr. 3/1960,

over de periode van 1 t/m 31 maart 1960.

GEHEIM

1. POLITIEK.

a. Reis van KHRUSHCHEV door ZUID-OOST-AZIE.

Het hoofddoel van de reis van KHRUSHCHEV door ZUID-OOST-AZIE in de tweede helft van februari en begin maart jl. was het bezoek aan INDONESIE. Op de heenreis werden INDIA en BIRMA bezocht, op de terugreis AFGHANISTAN. De ontvangst in INDIA was matig enthousiast, in BIRMA gereserveerd koel. In INDONESIE werd aan KHRUSHCHEV geen eredoctoraat toegekend en een toespraak tot het Jeugdcongres werd afgelast, aangezien de deelnemers hierop geen prijs stelden. Anderzijds verweet KHRUSHCHEV de Indonesiërs een gebrek aan industriële productiviteit. In zijn openbaar optreden legde KHRUSHCHEV bij voortduring de nadruk op:

- zowel de Russische militaire kracht als RUSLAND's vredeswil welke tot uitdrukking komen in de unilaterale beperking van z zijn strijdkrachten;
- de Russische economische hulp welke alleen dient om door middel van industrialisatie de onafhankelijkheid en economische structuur van de Aziatische landen te versterken. Dit in tegenstelling tot Westelijke hulp welke in feite niets anders is dan een "nieuwe koloniale politiek";
- de neutraliteit van de Aziatische landen welke een concrete bijdrage voor de wereldvrede is;
- steun aan het streven om de Aziatische en Afrikaanse landen op de topconferentie te doen vertegenwoordigen.

In INDIA werden twee overeenkomsten getekend, één voor een crediet van 1500 miljoen roebel ten behoeve van verdere industrialisatie en één voor culturele uitwisseling. In BIRMA werd tot verdere culturele uitwisseling besloten. In AFGHANISTAN werd een culturele overeenkomst gesloten, waardoor de invoer van boeken, tijdschriften, enz., vrijwel geheel in Russische handen komt. KHRUSHCHEV steunde hier de eis van AFGHANISTAN betreffende PUSH-TUNISTAN in het grensgeschil met PAKISTAN.

In INDONESIE werd een crediet van \$ 250 miljoen toegezegd. Indonesische kringen, welke een bedrag van \$ 500 miljoen noodzakelijk achtten, beschouwen dit bedrag als onvoldoende, temeer daar bij besteding van dit bedrag Russische toestemming voor elk investeringsobject is vereist. De Indonesische aanspraken op NIEUW-GUINEA werden door KHRUSHCHEV ondersteund.

Op het militaire vlak werd de aandacht gevestigd op AMBON, waar met Russische hulp een Oceanografisch Instituut wordt opgericht.

- Dit -

- 2 -

GEHEIM

Dit instituut heeft hiernaast opleidingscapaciteit o.a. voor scheepsbouw (herstelling). Ondanks officiële tegenspraak is de mogelijkheid, dat hieruit een noodhaven voor onderzeeboten e.d. wordt ontwikkeld, niet uitgesloten. Verdere maritieme hulp in de vorm van oorlogsschepen zou door KHRUSHCHEV zijn aangeboden.

Het resultaat van de reis van KHRUSHCHEV komt tot uitdrukking in:

- het van Russische zijde aantonen van de belangrijkheid van de positie van de grote Aziatische landen, o.a. van INDONESIE;
- toenemende economische invloed welke een aanwijzing kan zijn dat RUSLAND er op uit is in deze landen zijn economische positie te versterken, voordat de CHINESE VOLKSREPUBLIC hier zijn invloed kan laten gelden;
- meer sympathie voor RUSLAND in zijn rol van strijder voor wereldvrede en hulp bij het anti-koloniale streven op cultureel, economisch en sociaal gebied.

b. IRAK.

(1) Op 25 februari jl. werden vonnissen uitgesproken over 76 personen die aan de aanslag op KASSEM in het najaar van 1959 hadden deelgenomen. Twintig van hen werden bij verstek veroordeeld waarvan elf tot de doodstraf door ophanging; hiertoe behoorde ook de leider van de Baath-Partij, FUAD RIKABI. Zes van de aanwezige beklaagden werden veroordeeld tot de dood door ophanging. De overige vonnissen varieerden van levenslang tot zes maanden gevangenisstraf. Naar aanleiding van deze uitspraken heeft de Libanese president CHEHAB premier KASSEM gewaar-schuwde voor de mogelijkheid dat de Iraakse pijpleiding zal worden opgeblazen, indien de vonnissen zouden worden voltrokken.

(2) De door KASSEM erkende dissident-communistische partij van SA'IGH ontvangt nog steeds de morele en materiële steun van de Iraakse president. Voor de toekomst is de vraag van belang hoe het communisme buiten IRAK op het bestaan van de partij reageert. Tot dusverre hebben slechts de Oostduitse en de Tsjechische radio de partij van SA'IGH veroordeeld.

c. IRAN.

Gedurende de laatste maanden is de verhouding tussen IRAN en de SOVJET-UNIE wederom slechter geworden, als gevolg van een opnieuw geïntensiveerd Russisch propaganda-offensief dat - evenals voorheen - voornamelijk is gericht tegen de SJAH.

d. CUBA.

Volgens verkregen inlichtingen is een bepaald internationaal comité van de CPSU (welks taak is gericht op LATIJNS-AMERIKA) - nadat aanvankelijk was getwijfeld aan de bruikbaarheid van CASTRO - omdat deze wispelturig, weinig intelligent en onberekenbaar zou zijn - tot de conclusie gekomen dat de Cubaanse leider voor de zaak van het communisme tot nog goede diensten kan bewijzen. Al is hij niet geheel volgzaam, hij wordt vooralsnog als de beste component van de "progressieve krachten" beschouwd. Hij moet nu verder worden ingekapseld met communisten en men spint nu verder met succes aan dit rode web.

GEHEIM

2. MILITAIR.

a. SOVJET-UNIE.

Drie lanceerinrichtingen voor ballistische projectielen (SSM) (reikwijdte 25 30 km), gemonteerd op amphibische voertuigen, werden op 21 februari jl. in de nabijheid van MOSKOU waargenomen. Op 13 februari jl. werd een 40- tot 50-tal Russische militairen waargenomen in de nabijheid van de Russisch-Iraanse grens, die bezig waren met het oefenen met twee van zulke inrichtingen. Deze waarnemingen vormen de eerste indicatie van deze grond/grond ballistische projectielen, welke werden waargenomen tijdens de parade in MOSKOU in november 1957, in operationeel gebruik zijn.

b. OOST-DUITSLAND.

Een 150-tal officieren van het Oostduitse Leger volgde in februari en maart van dit jaar in de SOVJET-UNIE een cursus in atoomwapens. Aangezien in de SOVJET-UNIE soortgelijke cursussen reeds eerder zijn gehouden voor Tsjechische en Poolse officieren en onderofficieren, mag hieruit nog niet worden geconcludeerd dat het Oostduitse Volksleger nu op korte termijn van atoomwapens en geleide projectielen zal worden voorzien.

c. Sovjet Legergroep Duitsland.

- (1) Een groot gebied van OOST-DUITSLAND ten Noorden van BERLIJN werd in de periode van 29 februari tot 7 maart jl. afgesloten, waarschijnlijk in verband met de wintermanoeuvres.
- (2) Uit in de laatste tijd ontvangen berichten blijkt dat in OOST-DUITSLAND meer spoorwegmaterieel voor onmiddellijk gebruik voor militaire doeleinden is opgesteld dan normaal het geval is. Na het beëindigen van de troepenrotatie (eind vorig jaar) werd het hiervoor benodigde materieel niet aan de Oostduitse Spoorwegen teruggegeven voor gebruik in de civiele sector. In andere jaren geschiedde dit wel. Zodoende staan in OOST-DUITSLAND op de zijsporen opgesteld: 36 pendeltreinen voor het vervoer van zwaar materieel (platte wagens; iedere trein bestaat uit ca. 15 wagons), alsmede 20 treinen, bestaande uit ieder 57 wagons, waarvan 42 voor het vervoer van manschappen. Voorts zijn in december 1959 en januari 1960 in een spoorwegwerkplaats in OOST-DUITSLAND nog eens 750 goederenwagons gereedgemaakt voor het vervoer van troepen. Met de hierboven genoemde 20 gereedstaande treinstellen kunnen in één keer ca. 30.000 man worden vervoerd. In totaal zijn er dus momenteel ca. 1600 wagons beschikbaar voor het vervoer van troepen, waarmede in één slag ca. 60.000 man kunnen worden vervoerd. In bovengenoemde berichten wordt gezegd dat dit materieel o.a. zou kunnen dienen voor een eventuele vermindering van de troepensterkte in OOST-DUITSLAND met ca. 35.000 man; een andere mogelijkheid is dat het tevens bestemd is voor verplaatsingen in verband met manoeuvres. Het zou mogelijk zijn - om propagandistische redenen - een eventuele vermindering van de troepensterkte in één keer af te voeren (hiervoor zouden ca. 1150 wagons zijn benodigd), terwijl nog voldoende materieel in reserve blijft.

- Samenvattend -

GEHEIM

Samenvattend kan worden gezegd dat de Sovjets zonder tijdrovende voorbereidende maatregelen momenteel voldoende spoorwegmaterieel in OOST-DUITSLAND ter beschikking hebben voor het vervoer van troepen op grote schaal.

CONFIDENTIEEL

3. CONTRA-INLICHTINGEN.

a. Algemeen.

(1) Herstel contact "oude" EVC met bij WVV aangesloten vakbonden?

Voor het eerst sinds geruime tijd kreeg de "oude" EVC weer uitnodigingen van bij het WVV aangesloten vakbonden, o.m. van de Italiaanse CGIL (communistische vakcentrale), tot bijwoning van een van 19 - 21 maart te houden conferentie van arbeiders uit chemische bedrijven. Voorts ontving de EVC een invitatie van de Franse CGT (communistische vakcentrale) tot deelname aan een conferentie van mijnwerkers, van 3 - 7 mei a.s. te houden in PARIJS of in MULHOUSE.

(2) Bouwwakstaking gunstig voor overgaan leden EVC-1958 naar NVV?

Van communistische zijde is getracht de door de bouwwakstaking ontstane situatie voor eigen doeleinden te benutten. Men meent o.m. dat de beoogde overheveling van leden van de ABWB (communistische bond van bouwvakarbeiders, onderdeel van de EVC-1958) naar de ANB/NVV door de staking meer kans van slagen heeft gekregen. De besturen van de erkende bouwwakbonden hebben hun plaatselijke besturen aangeraden tijdens de staking geen nieuwe leden in te schrijven.

b. Vermissing, c.q. diefstal van wapens en munitie.

(1) Vermist: 1 geweer Garand (tijdens een oefening rivierovergang in het water gevallen);

5 karabijnen (verloren gegaan bij een brand in een radio-wagen);

133 scherpe karabijnpatronen (vermist na afloop van een schietoefening).

(2) Op 24 maart 1960 werd gemeld dat twee jongelieden een pistool trachtten te verkopen aan Duitsers bij de doorlaatpost BEEK-WYLER. Bij onderzoek bleken genoemde personen als electriciens te hebben gewerkt in het Kamp MILL, waar ze uit het wapendepôt 4 pistolen hadden ontvreemd. Drie pistolen konden inmiddels worden achterhaald. Het vierde pistool hadden ze echter afgegeven aan een dienstplichtig soldaat, die beweerde het wapen te hebben weggegooid op een braakliggend terrein bij DORDRECHT. Napsoringen naar dit wapen zijn tot op heden vruchteloos gebleven.

c. Inlichtingenactiviteit.

(1) Tijdens een treinreis ZANDVOORT-AMSTERDAM op 9 februari jl. trachtte een onbekend gebleven burger enige militaire uit te horen over atombomische oorlogvoering. Hij vroeg o.a. naar de hoeveelheid geleide projectielen, de plaats waar deze zijn opgeslagen en bijzonderheden over de bewaking daarvan.

(2) Op 25 februari jl. werden door een inzittende van een personenauto nabij UTRECHT foto's gemaakt van een passerende militaire colonne.

- (3) -

- 5 -

CONFIDENTIEEL

(3) Tijdens een bivak oefening van 176 Zau Cie in de Drunense duinen bij LOCN-OP-ZAND hield een personenauto zich op verdachte wijze in de nabijheid op.

(4) Bij een oefening van een vernielingsploeg bij de sluis bij BELFELD werd een Duitse Volkswagen gesignaleerd welke zich gedurende lange tijd op enige afstand van het object ophield en zodanig was opgesteld dat de inzittenden vrij uitzicht hadden op het object en het verloop van de oefening.

d. Inbraak en diefstal.

Op 30 maart 1960 werd geconstateerd dat er was ingebroken in het gebouw van 552 TD Herst bat in de Bazarstraat te 's-GRAVENHAGE. Uit een cantinekast bleken geld en sigaretten te zijn ontvreemd. Voorts werd geconstateerd dat de postkamer was opengebroken en enige daarin staande stalen archiefkasten waren geforceerd. In één van deze kasten bevond zich een stalen trommel met geheime archiefstukken, welke eveneens was opengebroken. De zich daarin bevindende stukken waren er uit genomen en op een bureau gedeponneerd. Bij controle bleken alle geclassificeerde stukken nog aanwezig te zijn.

D I S T R I B U T I E

Ex.nr.:

Aan:

Commandant van het 1e legerkorps	1
Nederlandse territoriale bevelhebber	2
Basiscommandant	3
Commandant der luchtdoelartillerie	4

Intern:

Chef van de Generale Staf, Plv Chef van de Generale Staf, Sous-Chef van de Generale Staf	5
Hoofden van de Secties G 1, G 3 en G 4 van het HKGS	6

Ter informatie:

De militair-attaché bij Hr.Ms.Ambassade te	
ANKARA	7
BELGRADO	8
BONN	9
BRUSSEL	10
HELSINKI	11
LONDEN	12
PARIJS	13
STOCKHOLM	14
WASHINGTON	15
Hoofd Sectie L 2 van de Luchtmachtstaf	16

G 2 - HKGS

17 t/m 25.